

УДК 340.143, 159.9

А- 43

Рекомендовано до друку Науково-методичною радою ВНПЗ «Дніпровського гуманітарного університету» від 08.02.2024 р. (протокол № 5)

А-43 Актуальні проблеми юриспруденції та психології: матеріали IV Всеукр. наук.-практ. конф. (Дніпро, 15 грудня 2023 р.). Дніпро: ВНПЗ «Дніпровський гуманітарний університет», 2023. 218 с.

Збірник конференції містить матеріали IV Всеукраїнської науково-практичної конференції «Актуальні проблеми юриспруденції та психології» (15.12.2023), у роботі якої взяли участь здобувачі вищої освіти першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів вищої освіти закладів вищої освіти України.

Матеріали науково-практичної конференції надруковані в авторській редакції.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

докт. юрид. наук, проф. **Олег КИРИЧЕНКО** (*голова*); канд. юрид. наук, доц. **Тетяна ЛЕЖНЄВА** (*заст. голови*); **Андрій МІРОШНИК** (*секретар*); канд. юрид. наук **Сергій ДУБОВ**, докт. юрид. наук, проф. **Вадим НЕГОДЧЕНКО**, докт. юрид. наук, доц. **Сергій ПЕНЬКОВ**, канд. псих. наук, доц. **Людмила ПРІСНЯКОВА**, докт. псих. наук, доц. **Олександр САМОЙЛОВ**

© ВНПЗ ДГУ, 2023

© Автори, 2023

2. Власенко І.А., Рева О.М. Модель збереження психологічного здоров'я студентської молоді в Україні. Науковий вісник Херсонського державного університету. 2020. № 3. С. 90–99.

3. Гранкіна-Сазонова Н.В. Психологічне благополуччя та життєстійкість студентів-психологів як важливі чинники їх професійного становлення. Психологічний часопис. Збірник наукових праць, 2018. № 7(17). С. 23–42. URL: <http://www.apsijournal.com/index.php/psyjournal>.

4. Пилипака Ю.І., Романюк В.Л. Стрес як загальний адаптаційний синдром і психічне здоров'я особистості Психологія: реальність і перспективи 2016. Вип. 6. С. 177–182. URL: <http://repository.rshu.edu.ua/id/eprint/707/1/Романюк%20В.Л.%2С%20Пилипака%20Ю.І.pdf>.

5. Стахова О.О., Коломієць А.М. Тривожність та її вплив на психічне здоров'я студентів. URL: <http://naukam.triada.in.ua> .

Щурова Юлія Андріївна

здобувач вищої освіти
другого (магістерського) рівня вищої освіти
Дніпровського гуманітарного університету

Науковий керівник:

Пріснякова Людмила Макарівна

кандидат психологічних наук, доцент,
завідувач кафедри психології
Дніпровського гуманітарного університету

ОСОБЛИВОСТІ МОРАЛЬНОГО ЗДОРОВ'Я ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Моральне здоров'я здобувачів вищої освіти важливий аспект формування молодих людей як вчених, професіоналів та громадян. Вища освіта є не тільки періодом здобуття знань і навичок, але і часом, коли здобувачі вищої освіти виробляють свої цінності, етичні стандарти та світогляд. Моральне здоров'я здобувачів вищої освіти є критично важливим для забезпечення позитивного особистого розвитку, а також становлення збалансованих та відповідальних членів суспільства.

Моральне здоров'я вищої освіти включає в себе не тільки знання правил і принципів моральності, але й здатність діяти відповідно до них у різних ситуаціях. Це включає усвідомлення моральних ділем, здатність до аналізу та прийняття етичних рішень, а також розвиток емпатії і поваги до інших. Морально здорові здобувачі вищої освіти вищої освіти діють на основі моральних принципів, проявляють чесність, справедливість і толерантність, тим самим сприяючи створенню етичного та гармонійного середовища університетського співтовариства [1, с. 25-38].

Формування морального здоров'я здобувачів вищої освіти відбувається через низку механізмів і впливів. Викладацький персонал, середовище університету, програми навчання та міжособистісні взаємини - усе це впливає на становлення моральних цінностей здобувачів вищої освіти [4, с. 147-177-189].

Викладачі вищої освіти мають значний вплив на формування морального здоров'я здобувачів вищої освіти. Вони несуть велику відповідальність за передачу знань і цінностей. Приклад викладачів, їхні ставлення до етичних питань та стосунки зі здобувачам вищої освіти можуть суттєво впливати на моральний розвиток здобувачів вищої освіти [7]. Важливо, щоб викладачі вчили не лише фаховим навичкам, але і активно сприяли розвитку моральних якостей у здобувачів вищої освіти. Стимулювання обговорень моральних ділем, пропагування справедливості та етичності у науковій роботі та житті загалом є ключовим для формування морально здорової молоді.

Міжособистісні відносини також впливають на моральне здоров'я здобувачів вищої освіти. Колегіальна підтримка, можливість обговорення етичних питань з друзями та колегами сприяють становленню моральної свідомості та розвитку соціальних навичок. Позитивні міжособистісні взаємини створюють сприятливе середовище, де молоді люди можуть сприймати та втілювати етичні цінності у своєму житті [3].

Морально здорові здобувачі вищої освіти не лише забезпечують етичний розвиток своєї особистості, але також стають прикладом для інших. Вони сприяють формуванню позитивної культури університетського співтовариства, сприймають відповідальність за свої дії та стосунки з оточуючими. Морально здорові здобувачі вищої освіти є здатними робити обдумані рішення, проявляти толерантність до різних поглядів та діяти в інтересах суспільства та загального добробуту [5, с. 45-56].

Формування морального здоров'я здобувачів вищої освіти може бути супроводжуване різними викликами та стресовими ситуаціями. Молоді люди стикаються з навчанням, вимогами до успішності, взаєминами з однолітками, а також з різними етичними ділемами. Стрес та навантаження можуть впливати на здатність здобувачів вищої освіти робити моральні вибори та діяти відповідно до них [8, с. 370-384].

Однак саме у таких ситуаціях підтримка психологічного супроводу стає надзвичайно важливою. Психологічна підтримка може допомогти здобувачам вищої освіти здійснювати свідомі та етичні рішення, зберігати психологічну стійкість та здатність до емоційного регулювання.

Етична освіта вищої освіти відіграє важливу роль у формуванні морального здоров'я здобувачів вищої освіти. Вона має на меті розвивати свідомість та критичне мислення, сприяти усвідомленню етичних принципів та правил поведінки. Етична освіта допомагає здобувачам вищої освіти розуміти вплив своїх дій на інших та на суспільство в цілому, а також знаходити баланс між своїми інтересами та загальною благополуччю [6, с. 135-148].

Моральне здоров'я здобувачів вищої освіти вищої освіти не тільки впливає на їхнє особисте життя, але також має прямий зв'язок з професійним успіхом. Професійна діяльність нерозривно пов'язана з виконанням етичних стандартів, відповідальними рішеннями та повагою до клієнтів, пацієнтів чи співробітників.

Морально здорові здобувачі вищої освіти, які вже на стадії навчання демонструють етичні цінності та дотримання моральних принципів, мають більше шансів здобути успіх у своїй професійній діяльності. Роботодавці шукають працівників, які проявляють інтегритет, надійність та відповідальність, що створює позитивне ім'я для випускників інституту або університету [9; 10, с. 67-78].

Моральне здоров'я здобувачів вищої освіти є фундаментальним для становлення гармонійної та етичної особистості. Викладачі, середовище університету та міжособистісні відносини грають важливу роль у формуванні моральних цінностей здобувачів вищої освіти. Морально здорові здобувачі вищої освіти стають позитивними прикладами університетського співтовариства та сприяють побудові етичного суспільства. Підтримка та розвиток морального здоров'я здобувачів вищої освіти є одним із ключових завдань для університетів, оскільки це впливає на особистий розвиток та успішну адаптацію здобувачів вищої освіти у сучасному світі.

Список використаної літератури:

1. Brown L., & Moshavi D. Moral development in higher education: Contributions of doctoral programs in educational leadership. *Journal of Ethical Educational Leadership*. 2018. № 2(1). P. 25-38.
2. Cruz M. B., & Raquel, T. Fostering moral health and well-being in higher education: A systematic review. *Higher Education Research & Development*. 2018. № 37(4). P. 780-795.
3. Halstead J. M., & Taylor M. J. *Learning about ethics in higher education: From theory to practice*. Routledge. 2018
4. Johnson M. R., & VerLee K. A. Integrating ethics education in the curriculum: A case study of a business school. *Journal of Business Ethics*. 2019. № 145(1). P. 177-189.
5. Kaur A., & Hussain, I. Impact of moral values on personal growth and well-being: A study of university students. *International Journal of Psychology and Behavioral Sciences*. 2021. № 11(2). P. 45-56.
6. Lapsley D. K., & Narvaez D. Character education. In *Handbook of Moral and Character Education* Routledge. 2019. P. 135-148
7. Rest J. R. *Moral development: Advances in research and theory*. Springer. 2016
8. Singh N. S., & Ghosh, A. The role of ethical values in academic success: A comparative study of students in different disciplines. *Ethics & Behavior*. 2020. № 30(5). P. 370-384.

9. Walker L. J. (Ed.). Moral development in a global world: Research from a cultural-developmental perspective. Routledge. 2017
10. Williams C., & Rhodes C. The role of faculty in promoting ethical decision making among college students. Journal of College and Character. 2017. № 18(1). P. 67-78.